

SILVIA MARINESCU-BÎLCU

(1935-2023)

La 21 februarie 2023 a plecat dintre noi Doamna Silvia Marinescu-Bîlcu, cercetătoare de marcă a Institutului de Arheologie “Vasile Pârvan” și a arheologiei europene. Născută la 1 ianuarie 1935, la Brașov, Doamna Marinescu, cum îi spuneau cu afecțiune toți colaboratorii și apropiații, a tins mereu către acel număr 1 (nimic nu este întâmplător!) spre care ne îndreptăm cu toții, dar puțini îl atingem. Privind înapoi către prodigioasa carieră a Doamnei Marinescu, presărată cu încercări, dar și piscuri, putem spune fără șovăială, dar și cu o doză de subiectivitate, că l-a atins!

Între anii 1957 și 1999 a activat fără întrerupere în cadrul Institutului de Arheologie din București, parcurgând toate treptele profesionale, de la îndrumător la Cercetător Științific I. Din 1992 a condus doctorate în specialitatea Arheologie Preistorică, activitate continuată și după pensionarea sa (în 1999) în calitate de cercetător asociat la Institut.

Cuvintele sunt întotdeauna sărace pentru a cuprinde o viață de om, mai ales a unei personalități de rangul Silviei Marinescu-Bîlcu. Spirit ales, iubitor de frumos și nedispus la compromisuri (nici înainte și nici după 1989!), Doamna Marinescu a trăit din plin tragedia neamului românesc aflat vremelnice sub cizma sovietică: atât tatăl ei cât și Mentorul, Vladimir Dumitrescu, pătimind prin închisorile comuniste.

Autoare a patru volume, zeci de studii și comunicări științifice, cu interpretări în bună măsură valabile și astăzi, Doamna Marinescu și-a asumat și o importantă activitate de mentorat, prin conducerea de doctorate și nu numai, nume consacrate ale arheologiei românești trecând prin sita deasă a rigorii și profesionalismului ei (Radian Andreescu, Cornelia-Magda Lazarovici, Cătălin Bem, Cătălin Lazăr, Roxana Dobrescu, Valentina Voinea, Adina Boroneanț, Stănică Pandrea, Marian Neagu, Puiu Hașotti, Cristian Micu, Mihai Tomescu, Adrian Bălășescu, Dragoș Moise, Valentin Radu, Costel Haită, Florin Vlad, Sabin Luca, Cornel Beldiman, Dragomir Popovici, Evghenia Naydenova, Pavel Mirea sau Valentin Parnic).

Activitatea publicistică a fost dublată de o alta la fel de prodigioasă în teren, participând la numeroase campanii arheologice, timp de patru decenii. Principala preocupare în câmpul preistoric a constituit-o descifrarea tainelor culturii Precucuteni, căreia i-a dedicat o foarte bună monografie, fundamentală și astăzi. Fenomenului Cucuteni i-a dedicat o altă monografie (împreună cu Alexandra Bolomey), valorificând în mod exemplar săpăturile arheologice de la Drăgușeni. Alte contribuții la fel de importante le reprezintă monografia sitului de la Târpești, apărută în prestigioasa serie BAR, dar și un catalog al sculpturilor gumelnițene din Muzeul Oltenița (împreună cu Barbu Ionescu).

Una dintre cele mai importante realizări, de care era foarte mândră, este revista *Studii de Preistorie*, apărută sub egida Asociației Române de Arheologie, al cărei factor coagulant a fost în permanență, știind foarte bine să strunească orgoliile mult prea pregnante din păcate în scurtul răstimp care ne este dat pe acest pământ. Cu modestie, ne spunea nouă, celor mai tineri, că generația ei a făcut tot ce a putut, acum este rândul nostru și să nu ne fie teamă să ne exprimăm opiniile, fie verbal, fie în scris, bineînțeles cu suportul argumentelor. Cu exigența ei proverbială, interpretată uneori în mod eronat drept asprime, Doamna Marinescu a format oameni care la rândul lor au dus mai departe pasiunea neostoită pentru a descifra “tăcutele stratificate arhive ale pământului”. Putem spune, fără să greșim, că toți colaboratorii și elevii au iubit-o!

Pot spune că întâlnirea mea cu Doamna Marinescu a fost providențială. Într-un moment foarte delicat al carierei mele, a știut cu tact și înțelepciune, să întoarcă o situație aparent fără sorți de izbândă în favoarea mea, astfel încât să-mi pot continua studiile doctorale, pe care le-am dus la bun sfârșit în anul 2010. N-am să uit niciodată sfaturile ei, încurajările permanente, simplele discuții despre viață, la o cafea, dimineața, în biroul ei întotdeauna primitiv.

Putem spune fără șovăială că prin dispariția Silviei Marinescu-Bîlcu arheologia, dar și cultura românească în general, a pierdut o personalitate de prim rang, odată cu parfumul discret al unei epoci apuse, al concertelor simfonice frecventate cu regularitate, al mașinilor de scris, al carnetelor de șantier, al eleganței fără de cusur.

Rămas bun, iubită Doamnă! Noi, cei care am rămas în urmă, nu putem decât să sperăm că ne vom ridica la înălțimea misiunii ce ne-a fost încredințată, că vom fi demni de încrederea acordată.

Cristian Eduard ȘTEFAN